

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Arbetsmarknadsdepartementet
a-remissvar@regeringskansliet.se
frida.hansson@regeringskansliet.se

Handläggare

Enheten för sexuell hälsa och
hivprevention
Mika Fogelberg

Datum

2024-05-23

Vårt ärendenummer

00915-2024

Ert ärendenummer

A2024/A2023/01688 och
A2023/01703

Ut ur utsatthet (SOU 2023:97)

Folkhälsomyndigheten utgår i sitt remissvar från det av Riksdagen 2018 beslutade målet för folkhälsopolitiken om att *skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation, från Nationell strategi mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar* samt den nationella strategin och handlingsplanen för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

Folkhälsomyndigheten tillstyrker utredningens förslag med nedan kommentar.

Folkhälsopolitikens målområde 1 handlar om *det tidiga livets villkor*. Goda livsvillkor och möjligheter i tidiga livet är viktiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Målområde 7 handlar om *kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet men också om en jämlik sexuell och reproduktiv hälsa och frihet från våld* berör viktiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa och varit centrala i bedömningen av denna remiss. Folkhälsomyndigheten vill särskilt framhålla att samtliga delar av målområde 7 är av vikt för att förebygga prostitution och människohandel för sexuella ändamål, ett program för barn utsatta för sexuell exploatering och människohandel för sexuella ändamål.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Karin Tegmark Wisell. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Anna Bessö och Josefin P Jonsson, tillförordnade avdelningschefen Agneta Falk Filipsson, tillförordnade enhetschefen Anna-ChuChu Schindele och chefsjuristen Bitte Bråstad deltagit.

Utredaren Mika Fogelberg har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Mika Fogelberg

Folkhälsomyndigheten

Remissyttrande

Mottagare

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
Mottagarens postadress

Handläggare

Enheten för sexuell hälsa och
hivprevention
Mika Fogelberg

Datum

2023-05-23

Vårt ärendenummer

00916-2024

Ert ärendenummer

A2024/A2023/01688 och
A2023/01703

Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras (SOU 2023:98)

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten tillstyrker utredningens förslag med nedan lämnade kommentarer till de förslag som bedöms vara mest centrala i förhållande till Folkhälsomyndighetens uppdrag och den nationella folkhälsopolitikens mål och genomförande.

Folkhälsomyndighetens kommentarer

Folkhälsomyndigheten utgår i sitt remissvar från det av Riksdagen 2018 beslutade målet för folkhälsopolitiken om att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Folkhälsopolitikens målområde 1 handlar om det tidiga livets villkor. Goda livsvillkor och möjligheter i tidiga livet är viktiga förutsättningar för en god och jämlik hälsa. Målområde 7 handlar om kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet men också om en jämlik sexuell och reproduktiv hälsa och frihet från våld. Samtliga delar av målområdet är av vikt för att förebygga sexuellt utnyttjande och våld i pornografiska syften. Myndigheten utgår också från den nationella strategin och handlingsplanen för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

16.1.1 Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften bör tydligt ingå i nationella strategier

Folkhälsomyndigheten stödjer förslaget om att sexuellt utnyttjande i pornografiska syften tydligt bör ingå i nationella strategier och policydokument.

Folkhälsomyndigheten vill dock betona vikten av att sådana skrivningar inkluderas både i det våldsförebyggande arbetet för hela befolkningen och i insatser riktade till sårbara grupper. Detta för att kunna fånga upp riskutsatthet i olika grupper och inte

riskera att sexuellt utnyttjande i pornografiska syften blir ett eget separat spår i olika nationella strategier och handlingsplaner.

16.3.1 En långsiktig målgruppsanpassad informationsinsats som når både vuxna och barn

Folkhälsomyndigheten tillstyrker utredningens förslag men bedömer att de informationsinsatser som föreslås kan bli mer effektiva förutsatt att de kompletteras av ett arbete som också har fokus på att förändra beteenden, exempelvis beteendeinsikter. Vidare bedömer Folkhälsomyndigheten att intentionen bör vara att informationsinsatserna ska utformas utifrån analyser av tidigare insatser och identifierade behov för att få största möjliga genomslag. Folkhälsomyndigheten understryker att de föreslagna medlen till myndigheten är en förutsättning för att myndigheten ska kunna genomföra uppdraget.

16.3.4 De hbtqi-strategiska myndigheterna bör gemensamt undersöka behovet av insatser för att nå hbtqi-personer

Folkhälsomyndigheten tillstyrker utredningens förslag, men vill betona att formuleringarna i det föreslagna uppdraget bör ses över. Flera uppdrag till olika hbtqi-strategiska myndigheter skrivs fram i betänkandet och Folkhälsomyndigheten anser att det är oklart vad som förväntas av myndigheterna utöver de redan föreslagna uppdragen. Istället föreslår Folkhälsomyndigheten att Folkhälsomyndigheten får ett uppdrag att kartlägga kunskap om våldsutsatta hbtqi-personer och i uppdraget samråda med de övriga hbtqi-strategiska myndigheterna. Folkhälsomyndigheten understryker att de föreslagna medlen till myndigheten är en förutsättning för att myndigheten ska kunna genomföra uppdraget.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Karin Tegmark Wisell. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Anna Bessö, Josefin P Jonsson, tillförordnade avdelningschefen Agneta Falk Filipsson, tillförordnade enhetschefen Anna-ChuChu Schindele och chefsjuristen Bitte Bråstad deltagit. Utredaren Mika Fogelberg har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Mika Fogelberg